

Silo, 15-12-2019

3^e Zondag van de Advent: Het komt, het zal er komen.

Overdenking door Kirsten Timmer-Groeneweg

Introductie overdenking

"Het komt, het zal er komen, zoals het is voorzien: het rijk van onze dromen, de paden worden recht." Mooie woorden, maar wat hebben we daar nu aan? Deze woorden lijken zo vaak haaks te staan op wat we zelf ervaren: ziekte, verlies, werkeloosheid, eenzaamheid. En ze staan ook haaks op wat we zien in onze samenleving: tieners, die worden neergestoken; gezinnen, die in een financieel ravijn zijn beland, omdat de belastingdienst hen ten onrechte heeft beschuldigd van fraude met de toeslag voor de kinderopvang; vluchtelingen, die soms jaren moeten wachten op de beoordeling van hun asielaanvraag. ... De woorden van Jezus laten de werkelijkheid van vandaag zien en dat de woorden van het lied nog niet bewaarheid zijn: "Sinds de dagen van Johannes de Doper wordt het koninkrijk van de hemel door geweld bedreigd en proberen sommigen er zelfs met geweld beslag op te leggen." En toch hebben we alle reden om de hoop niet op te geven. Maar hoe doen we dat dan? Ik wil een toelichting geven op de gelezen teksten. De hoe vraag werken we samen uit in het gesprek na deze dienst.

Jesaja 35:1-10 en Matteüs 11:2-15

Jesaja's woorden spreken over hoop en betere tijden waarin onrecht recht wordt, de woestijn jubelt en bloeit, de blinde ziende wordt, de dove horende, Gods volk terugkeert uit ballingschap. Zoals meestal met profetieën zijn er 1 of meerdere gedeeltelijke vervullingen van de woorden, voordat de uiteindelijke en volledige vervulling plaatsvindt. Jesaja's woorden werden onderdeel van de verwachtingen die Gods volk had over de Messias. Echter, in de periode voorafgaande aan Jezus' geboorte werd die verwachting ook politiek ingekleurd: de Messias zou de Romeinen het land uitschoppen. Het is dan ook niet zo verwonderlijk, dat Johannes de Doper laat vragen aan Jezus of hij inderdaad de verwachte Messias is of dat die nog moet komen. Johannes verwachtte snel het einde der tijden met het eindoordeel over slechte mensen, zoals koning Herodes Antipas, die Johannes gevangen had genomen. Jezus

antwoordt: "Vertel aan Johannes wat jullie zien en horen." Dan somt hij op welke wonderen hij gedaan heeft, zoals Matteüs die in voorgaande hoofdstukken heeft opgetekend. De eerder gelezen profetie van Jesaja is deels in vervulling gegaan door de woorden en daden van Christus! Toch maakt Jezus niet alle verwachtingen waar, waardoor mensen aanstoot aan hem kunnen nemen. Jezus' woorden en daden zijn nog niet de eindvervulling van de profetie. Nadat de volgelingen van Johannes Jezus hadden verlaten, spreekt Jezus verder met zijn eigen volgelingen over Johannes de Doper en over het koninkrijk dat er nu is en dat komen gaat.

Johannes is de overgangsfiguur tussen de oude en de nieuwe periode. De oude periode van de profeten van de tijd vóór Christus wordt op het hoogtepunt afgesloten door Johannes de Doper. Johannes is een profeet zoals die uit het verleden, tegelijkertijd is hij meer dan een profeet. Alle oude profetieën komen samen in Johannes, die definitief wijst op de aanwezigheid van Jezus de Messias, het begin van de nieuwe periode. Johannes vervult de rol van de profeet Elia, die verwacht werd op het moment dat de nieuwe periode zou aanbreken. Johannes is dus onderdeel van zowel de oude als de nieuwe periode.

Deze nieuwe periode is glorieus en toch nog niet helemaal in vervulling gegaan. Voor de discipelen zal het als een schok komen, dat het koninkrijk van de hemel met geweld bedreigd wordt. Naast de tekenen van het koninkrijk, zoals de woorden en daden van Christus en de aanwezigheid van christenen wereldwijd, kent het koninkrijk in onze tijd lijden, geweld en onrecht. We leven dus in een paradoxale tijd: de tijd van vervulling van Gods belofte waarbij de eindvervulling nog moet plaatsvinden. We kunnen het ook zo benoemen: in een tijd van geweld en lijden getuigen we van wie Jezus is. De zekerheid van wat komen gaat, klinkt door in ons getuigenis. Dat is de theoretische kant van de gelezen teksten. Hoe ziet de praktische kant er dan uit, ons geleefde geloof, ons alledaagse leven? Welke verwachtingen hebben wij van God, van Jezus? Waar baseren we onze verwachtingen op? Hoe zijn deze verwachtingen onderdeel van wie we zijn en hoe we leven? Hoe gaan we om met geweld en lijden in de wereld en in ons eigen leven? Over deze vragen denken we samen na in het gesprek na de dienst, waarbij

we stappen kunnen zetten in de verbinding van theorie en praktijk, zodat we met overtuiging de woorden "Het komt, het zal er komen," kunnen uitleven. Amen.